

Miljøgodkendelse

Terpagervej 3, 6740 Bramming

26.07.2022

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	34025029	Konsulent Cvr	25914562
Husdyrbrugets navn	Lerhøjgård I/S	Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Beliggenhedsadresse	Terpagervej 3	Konsulentnavn	Jakob Altenborg
Postnummer	6740	Konsulentadresse	Byrumvej 30
By	Bramming	Konsulentpostnummer	9940
Ansøger		Konsulentby	Læsø
Ansøgers navn	Simon Lauridsen	Konsulenttelefon	26259791
Ansøgeradresse	Terpagervej 3	Konsulent-email	jakob@miljoeognatur.dk
Ansøgerpostnummer	6740	Ejendom	
Ansøgerby	Bramming	Ejendomsnummer	5610309588
		CHR numre	43059

Sag nr.: 21/31322

Sagsansvarlig: Anli

Skema nr.: 230258, version 4

Indsendt dato: 08.11.2021

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljø@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	12
INDLEDNING	12
GENERELLE FORHOLD.....	12
Godkendelsens omfang.....	12
Tidligere godkendelser.....	12
Samdrift med andre husdyrbrug	13
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	13
Foder	15
Husdyrgødning	16
Spildevand/restvand	16
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	17
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	17
Landskab og kulturmiljø.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	20
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	20
Lugt	23
Transporter	24
Støj.....	25
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	27
Driftsforstyrrelser og uheld	27
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	28
Ressourcer.....	28
Affald	28
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	29
ALTERNATIVE MULIGHEDER	29
SAMLET VURDERING	30
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	30
BILAG 1: LANDSKAPSVURDERING	31
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	35

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Terpagervej 3, 6740 Bramming søger om følgende:

- Produktionsarealet reduceres fra 7.543 m² til 7.359 m².
- Mulighed for fleksibilitet i antal dyr, dyretype og størrelse så længe dyrevelfærdsreglerne overholdes.
- Etablering af ensilageplansområde på 1.400 m²
- Udvidelse af møddingsareal fra 189 m² til 300 m².

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget på Terpagervej 3, 6740 Bramming.

Godkendelsen omfatter:

- Produktionsarealet reduceres fra 7.543 m² til 7.359 m².
- Mulighed for fleksibilitet i antal, dyretype og størrelse så længe dyrevelfærdsreglerne overholdes.
- Udvidelse af arealet til oplag af fast husdyrgødning/dybstrøelse fra 189 m² til 300 m².
- Etablering af ensilageplansiloer på 1.400 m²

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Miljøgodkendelse for husdyrbruget på Terpagervej 3 fra maj 2010 samt tillæg fra august 2015 og marts 2018 ophæves.
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Ny kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.345
Ny kostald, del 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.879
Gl. kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.915
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	331
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	210
Kalvestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	216
Hal til kalve	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	463
	I alt	7.359

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 3.235 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	774 m ²
Gyllebeholder 4.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	971 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	300 m ²

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

- Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra ny ensilageplads, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

- Der skal etableres 3 rækker afskærmende læhegn syd for det nye ensilage-siloanlæg, som angivet med grøn farve på kort 3.
- Eksisterende læhegn vest for bygningsmassen skal forstærkes med minimum 3 rækker træer og buske, som angivet med grøn farve på kort 3.
- De med gul farve anviste eksisterende hegn på kort 3 skal bevares.
- Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.

14. Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
15. Eksisterende punktbeplantning (blå streg på kort 3) langs med Terpagervej og øst om maskinhal skal bevares og om nødvendigt genplantes.
16. De 3 rækker afskærmende beplantning syd for ensilageopbevaringsanlægget skal etableres senest den 31. december året efter etablering af ensilageopbevaringsanlægget.
17. Såfremt den afskærmende beplantning ønskes placeret andet sted end vist på kort 3 skal placeringen inden plantning accepteres af Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune.

Ammoniakfordampning

18. De to gyllebeholdere (I og II) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
20. I "ny kostald" (jf. kort 1) skal produktionsarealet være etableret med faste, drænedede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajleafløb og lysningsarealet til ajleafløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

21. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
22. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

23. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

24. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
25. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
26. I forbindelse med ensilering gives der dispensation til, at grænsen mellem aften og nat fastsættes til kl. 23 i maksimalt 30 dage om året. Indenfor de 30 dage kan grænseværdien i aftenperioden, lørdage kl. 14-18 og søn- og helligdage kl. 7-18 forhøjes med 5 dB(A). Beboerne på Terpagervej 6 skal have besked senest dagen før der ensileres, såfremt der er behov for at anvende dispensationen.
27. De dage ovennævnte dispensationen tages i brug, skal der føres en logbog, der dokumenterer dato og sluttidspunkt for hjemtransport og oplagring af ensilage. Logbogen skal kunne fremvises på forlangende.
28. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

29. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

30. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
31. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

32. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
33. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Uheld

34. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Råvarer og hjælpestoffer

35. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
36. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

38. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
39. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

40. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 26. juli 2022 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 23. august 2022 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Terpagervej 3, 6740 Bramming har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporter er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgeres miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden en ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om følgende:

- Produktionsarealet reduceres fra 7.543 m² til 7.359 m².
- Mulighed for fleksibilitet i antal, dyretype og størrelse så længe dyrevelfærdsreglerne overholdes.
- Etablering af ensilageplansiloer på 1.400 m².
- Udvidelse af møddingsareal fra 189 m² til 300 m².

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Når nærværende godkendelse tages i brug, ophæves husdyrbrugets tidligere miljøgodkendelser.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har i maj 2010 givet godkendelse til at udvide kvægbruget. Godkendelsen omfattede byggeri af nye stalde, ensilagepladser og møddingsplads.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Esbjerg Kommune har i februar 2014 og marts 2018 givet et tillæg til denne godkendelse. Tillægget fra 2014 omhandler udelukkende udbringningsarealer. Dette tillæg er efterfølgende bortfaldet pga. ny lovgivning. Tillægget fra 2018 omhandler en udvidelse af kvægproduktionen, ændring af halmlade til stald, ny plads til kalvehytter samt opførelse af ensilagepladser.

I ansøgningen om udvidelse på Terpagervej 3 er nudrift angivet i overensstemmelse med miljøgodkendelsen fra 2018 og 8 årsdriften er angivet efter godkendelsen i 2010.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver kvægproduktion på naboejendommen Terpagervej 8, der hører under samme CVR nr. (samme bedrift), som Terpagervej 3. Terpagervej 8 er placeret ca. 60 m mod sydøst. Terpagervej 8 benyttes til opstaldning af bedriftens kvier og goldkøer, således at al malkning foregår på Terpagervej 3. Foder til dyrene på Terpagervej 8 vil blive opbevaret i og fordelt fra ensilageopbevaringsanlæggene på Terpagervej 3. Flydende og fast husdyrgødning fra Terpagervej 8 afhentes af biogasselskab, og der modtages afgasset husdyrgødning til opbevaring i bedriftens ejede og lejede gyllebeholdere.

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes godkendes samlet.

Udgangspunktet er, at anlæg til husdyrproduktion på hver sin selvstændigt matrikulerede ejendom vurderes hver for sig. Et krav om en samlet godkendelse, der omfatter anlæg til husdyrproduktion på to eller flere forskellige ejendomme, forudsætter et sådant produktionsfællesskab, at det reelt ikke er muligt at beregne og vurdere miljøpåvirkningerne for hvert anlæg for sig. Dette vil typisk kræve, at det teknisk ikke er muligt at drive husdyrproduktionerne uafhængigt af hinanden.

Esbjerg Kommune vurderer, at flytning af dyr mellem de to ejendomme og fælles opbevaring og håndtering af foder ikke betyder, at ejendommens bygninger har en sådan teknisk sammenhæng, at de må betragtes som ét anlæg. Graden af driftsfællesskab mellem ejendommene har ikke et omfang og en karakter, som gør, at det teknisk ikke er muligt at drive husdyrproduktionerne uafhængigt af hinanden ved frasalg af den ene ejendom.

Det er således Esbjerg Kommunes vurdering, at der ikke er etableret et sådant teknisk fællesskab omkring driften af kvægproduktionerne på de to ejendomme. Esbjerg Kommune vurderer, at det også forureningsmæssigt er muligt særskilt at beregne og vurdere miljøpåvirkning fra ejendommene hver for sig på grund af afstanden. Terpagervej 3 godkendes derfor med nærværende selvstændige miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets indretning og drift

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Situationsplan over ejendommen kan se på kort 1.

Kort 1: Situationsplan

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

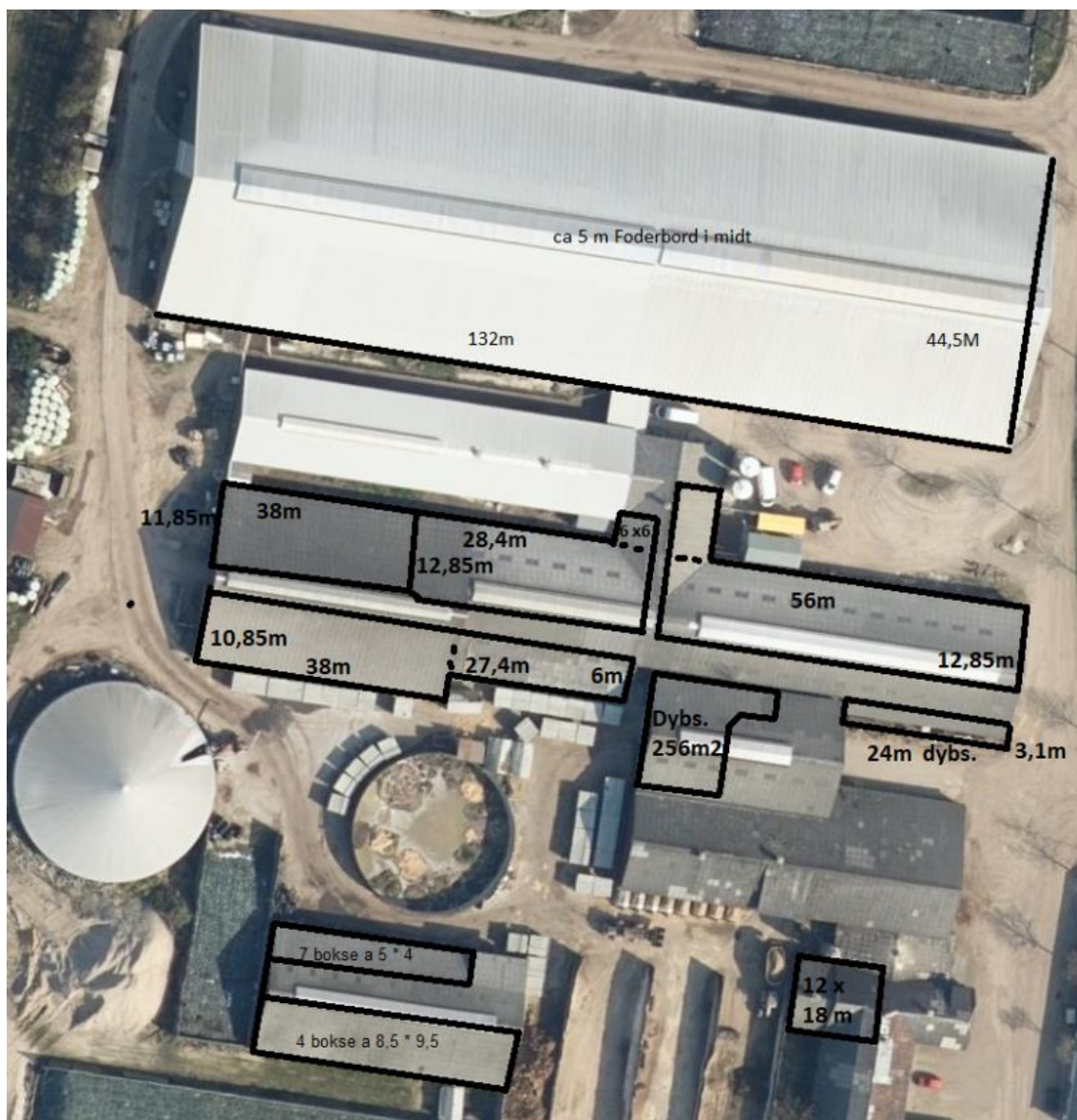
- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug og til-læg hertil. Afgørelserne er meddelt i maj 2010 og marts 2018.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at foderborde og nakkeboms-arealer er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen. Produktionsarealerne er groft skitseret på kortbilaget herunder.

Kort 1a: Produktionsarealer

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. I forbindelse med opbevaring af ensilage på markarealer, fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at næringsstoffer fra ensilagerester og lignende skal kunne optages af de efterfølgende afgrøder.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

De to store gyllebeholdere er overdækket med teltdug. Den lille gyllebeholder anvendes jf. ansøgningen udelukkende til overfladevand/spildevand.

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at gyllebeholderne (I og II) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

Esbjerg Kommune kan tilføje, at tagvand fra den seneste staldbygning (ny kostald) ledes via forsinkelsesbassin til vandløb (Tømmerby-Terpager Bæk).

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

I forbindelse med udvidelsen opføres der et ensilagesiloanlæg (ca. 17 x 83 m) med et areal på ca. 1.400 m². Anlægget opføres i tilknytning til eksisterende ensilagesiloanlæg. Anlægget etableres med mur og har en forventet højde over terræn på ca. 3 m.

Det ansøgte er i byggestil identisk med de eksisterende ensilagesiloanlæg.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen inkl. inden – og udenomsarealer ca. 4,5 ha.

Produktionsarealet på Terpagervej 3 reduceres ved det ansøgte projekt fra 7.543 m² til 7.359 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Det nye ensilageopbevaringsanlæg opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Terpagervej 3, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Ansøger ejer udover Terpagervej 3 også Terpagervej 8, hvor der ligeledes er produktion af kvæg. Det nye ensilageopbevaringsanlæg må betegnes som et fællesanlæg for ejendommene, da al ensilage til produktionen på Terpagervej 3 og 8 opbevares på Terpagervej 3.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved det nye anlæg, der arkitektonisk opføres som andre ensilageopbevaringsanlæg.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye ensilageopbevaringsanlæg, da der på Terpagervej 3 eller Terpagervej 8 ikke er eksisterende anlæg, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det nye ensilageopbevaringsanlæg ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Esbjerg Kommune har derfor i det følgende foretaget en analyse af, hvorvidt det ansøgte projekt tilsidesætter de landskabelige værdier.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsvurderingen er gengivet herunder.

Det vurderes, at udbygningen af gårdanlægget i naturlig forlængelse af eksisterende anlæg mod syd ikke påvirker ådalslandskabet i væsentlig negativ grad pga. anlæggets begrænsede højde og ringe synlighed i landskabet

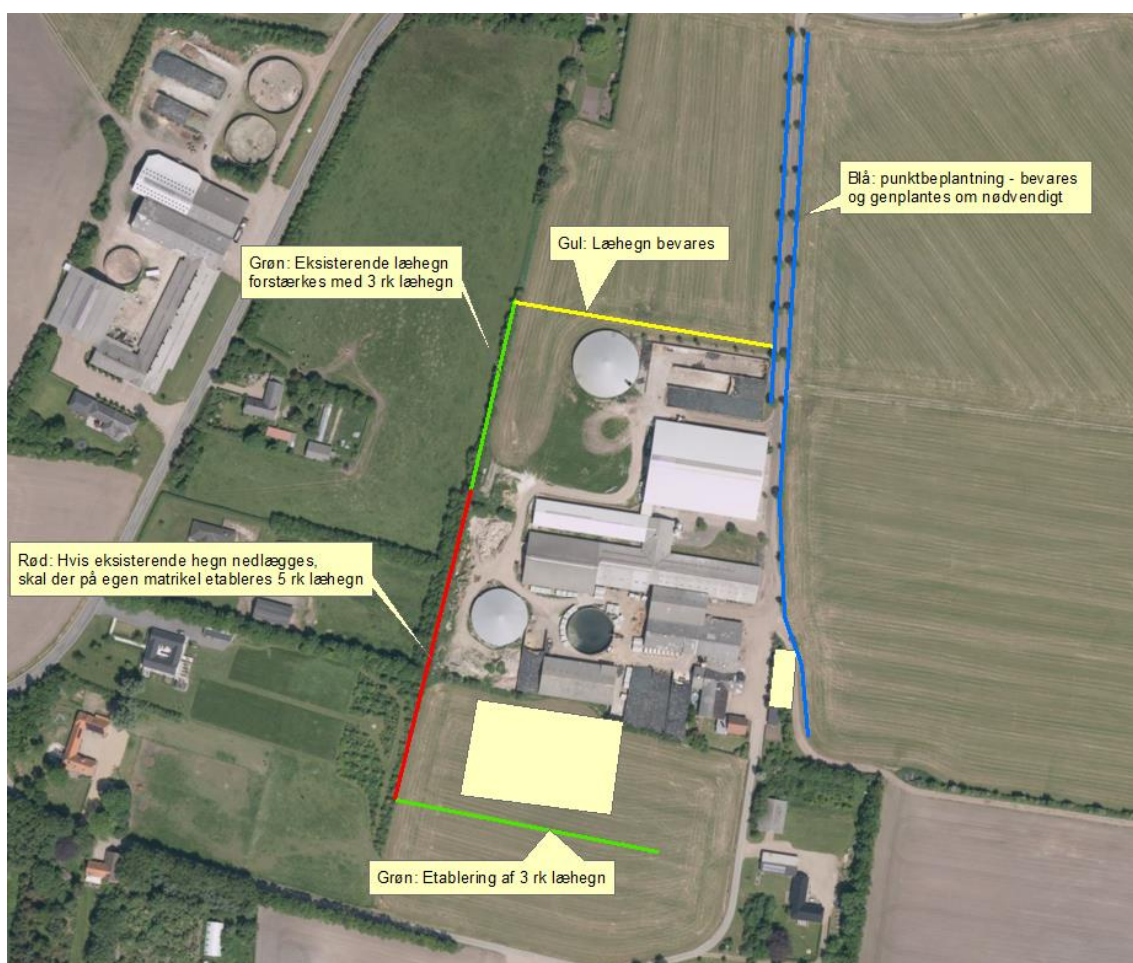
Anlægget vil kun i mindre grad være synligt i landskabet pga. den eksisterende afskærmende beplantning omkring husdyrbruget. Kun mod syd vil anlægget påvirke uden for lokalområdet.

Da ensilageopbevaringsanlægget er sammenhængende med ejendommens øvrige bygninger og fordi placering, arkitektur og farvevalg ikke kan tilpasses yderligere, bør der stilles krav om etablering af afskærmende beplantning mod syd og bevarelse af nuværende afskærmende beplantning omkring det øvrige gårdanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte byggeri på nedenstående vilkår kan etableres uden at de landskabelige værdier tilsidesættes.

Vilkår til ansøgte

- Der skal etableres 3 rækker afskærmende læhegn syd for det nye ensilage-siloanlæg, som angivet med grøn farve på kort 3.
- Eksisterende læhegn vest for bygningsmassen skal forstærkes med minimum 3 rækker træer og buske, som angivet med grøn farve på kort 3.
- De med gul farve anviste eksisterende hegn på kort 3 skal bevares.
- Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
- Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
- Eksisterende punktbeplantning (blå streg på kort 3) langs med Terpagervej og øst om maskinhal skal bevares og om nødvendigt genplantes.
- De 3 rækker afskærmende beplantning syd for ensilageopbevaringsanlægget skal etableres senest den 31. december året efter etablering af ensilageopbevaringsanlægget.
- Såfremt den afskærmende beplantning ønskes placeret andet sted end vist på kort 3 skal placeringen inden plantning accepteres af Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune.

Kort 3: Læhegn/bevoksning omkring ejendommen

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen reduceres fra 8.180,5 kg NH₃/år til 8.039,1 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Mose	0,2	0,8	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Eng	0,2	0,7	Ej Kategori	Ej relevant	Intet
3	Eng	0,2	0,9	Ej Kategori	Ej relevant	Intet
4	Eng	0,1	0,3	Ej Kategori	Ej relevant	Intet
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen kendte forekomster i nærheden		

Internationale naturbeskyttelsesområder			
Navn/nr. på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
Habitatområde nr. 79 – Sneum Å	0,0	0,0	Beregnet til nærmeste punkt i habitatområdet. Nærmeste habitatnaturtype modtager 0,0 kg N/ha/år i totalbelastning.

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt, og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart, der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er delvist overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Darumvej 25. Nærmeste samlede bebyggelse er Lille Darum, mens nærmeste byzone er Bramming. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til samlet bebyggelse og byzone.

Geneafstanden til nabobeboelse er ikke overholdt, men kommunen kan vurdere om der er grundlag for konkret at fravige geneniveauerne – den såkaldte 50 %-regel:

Følgende kriterier skal være overholdt, for at reglen kan anvendes:

Kriterie 1: Den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

Kriterie 2: Derudover må lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre:

- lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
- afstanden fra det staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200% af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Hensigten med bestemmelsen er at give mulighed for at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne ikke forøges.

I nærværende sag sker der en mindre reduktion af produktionsarealet. På den baggrund og med henvisning til ansøgningen, hvori det fremgår, at geneafstanden til nabobeboelse i ansøgt drift er mindre eller lig med geneafstanden i nudrift, og den vægtede gennemsnitsafstand er større end 50 % af geneafstanden meddeler kommunen godkendelse til det ansøgte projekt.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold. Antallet af transporter til/fra husdyrbruget stiger fra ca. 2.549 pr. år til ca. 2.719 pr. år. Stigningen svarer i gennemsnit til en transport hver anden dag. Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov. Dette vurderes ikke at være en mærkbar ændring.

Ved benyttelse af udkørsel mod nord til Darumvej passeres ingen boliger. Ved benyttelse af den sydlige udkørsel køres der direkte ud på offentlig vej (Terpagervej). Den nærmeste bolig ejes ligeledes af ansøger.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året. Mælk afhentes på alle tidspunkter på døgnet og sker efter mejeriets køreplan.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Esbjerg Kommune har vurderet, om det er sandsynligt at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte drift. Ansøger har uddybet arbejdsgangen i forbindelse med foderblanding: Ensilage hentes med gummiged og læsses i fuldfodervogn, som er placeret umiddelbart vest for foderladen. Øvrige fodermidler hentes i foderladen og det hele blandes i fuldfodervognen. Da foderblanding ligger indenfor det, der defineres som dagperioden (kl. 7-18) og foregår på en plads, som er omgivet af bygninger på alle sider, vurderes det muligt at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser i forbindelse med foderblanding.

På baggrund af varighed, tidsrum og placering af øvrige støjklender vurderes det samlet set, at det vil være muligt at overholde støjvilkårene.

I forbindelse med ensilering er det oplyst, at det kan være nødvendigt at arbejde udenfor normal arbejdstid. Det er oplyst, at det forventes at ensileringen strækker sig over 9 gange á 2 dage om året for græs (i perioden maj til oktober) og 12 dage for majs (medio oktober). Esbjerg Kommune vurderer, at der i perioder med ensilering er risiko for, at støjgrænser ikke vil kunne overholdes i aften og nattetimer. Orienterende beregninger viser et niveau på 46 dB(A) ved nærmeste bolig, som ikke ejes af ansøger.

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition af dag, aften og nat afviges ved toholdsdrift, så grænsen mellem nat og dag fastsættes til kl. 6 eller grænsen mellem aften og nat til kl. 23. Der kan ikke anvendes en kombination af disse, da det er afgørende, at omboende kan få 8 timers sammenhængende søvn. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ved ensilering er tale om stærkt sæsonbetonet arbejde, der samtidig vurderes at have karakter af toholdsdrift. For at sikre en optimal ensileringsproces, skal arbejdet foregå i tørvejr. Når ensileringen er i gang, skal den afsluttes og stakken overdækkes indenfor en kort tid for at sikre, at der ikke sker en fejlforgæring, der forringer foderkvaliteten. Der er således brug for en vis fleksibilitet, for at sikre en hensigtsmæssig drift af husdyrbruget i sæsonen for ensilering.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at de vejledende støjgrænser kan fraviges i en kortere periode, og at den tidsmæssige definition af grænsen mellem aften og nat i denne kortere periode kan ændres. På den baggrund gives der mulighed for, at ensilering kan foregå op til 30 dage årligt indtil kl. 23.

Esbjerg Kommune vurderer desuden, at der op til 30 dage pr. år, hvor der ensileres, gives mulighed for at øge støjkravet på 45 dB(A) med +5 dB(A) i aftentimer (kl. 18-22), lørdage (kl. 14-18) og søndage (kl. 6-22).

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det kan tilføjes, at ejendommen er omgivet af læhegn mod nord, vest og syd. Mod syd er staldene ligeledes skærmet af foderlade, gyllebeholdere og plansiloer. Mod øst er ejendommen skærmet af solitære træer. Derfor er der mulighed for indkik her. Der er dog langt til naboer på denne side.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende: Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne er beliggende i en afstand af ca. 115 m fra rørlagt vandløb (Tømmerby-Terpager Bæk).

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på husdyrbruget er beliggende mere end 100 m fra vandløb og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har oplyst, at ved et eventuelt gylleudslip kan gyllen potentielt løbe til vandløb mod syd. Der vil i den situation blive etableret barrierer med bigballe. Gyllen vil herefter kunne opsamles med slamsuger eller lignende. I yderste konsekvens vil vandløbet blive blokeret med bigballe. Der er udarbejdet indsatsplan/beredskabsplan ved gylleudslip.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁶ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet

⁶ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁷.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Der anvendes fast drænet gulv i den nyeste del af kostalden.
- Begge gyllebeholdere er overdækket med teltdug

Der stilles vilkår som fastholder de valgte staldsystemer samt vilkår til overdækning af de to gyllebeholdere.

Alternative muligheder

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for alternativer.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke findes rimelige alternativer til det ansøgte projekt, da eksisterende stalde anvendes. Placeringen af plansiloen vurderes ud fra et driftsmæssigt synspunkt og det landskabelige hensyn at være den bedste placering, da plansiloen placeres i forlængelse af eksisterende plansiloer.

⁷ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 24. januar 2022.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 dage er ikke der kommet bemærkninger til projektet.

Bilag 1: Landskabsvurdering

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

I forbindelse med udvidelsen opføres der et ensilagesiloanlæg (ca. 17 x 83 m) med et areal på ca. 1.400 m². Anlægget opføres i tilknytning til eksisterende ensilagesiloanlæg. Anlægget etableres med mur og har en forventet højde over terrænet på ca. 3 m.

Det ansøgte er i byggestil identisk med de eksisterende ensilagesiloanlæg.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område 21-050-250 "Landområde omkring Terpager" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning.

Bindinger

- KP 18-30 Landskabskarakterområder (561.08)

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.08 Darum – Gørding. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 8-9 i den vestlige del af Holsted Bakkeø ned mod Sneum Ådal mod vest.

Terrænet er svagt faldende mod vest og syd, og der er en glidende overgang fra bakkeøen til Sneum ådal mod vest.

I de modsatte retninger stiger terrænet ind på Holsted Bakkeø.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synligt den ansøgte stald er i landskabet inden for en radius af 2 km. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Beregningen viser, at det ansøgte byggeri primært er synlig fra det laveliggende landskab i sydlig retning. Der er ikke indsiget til byggeriet fra den nærmeste landsby (Bramming) eller Sneum Ådal.

Bevoksning

Landskabet omkring ejendommen er præget af småbevoksninger og læhegn orienteret i N-S og Ø-V gående retninger og langs med Terpagervej og Darumvej. Læhegnene yder god afskærmning mod gårdanlægget især fra vest.

Der er kun begrænset afskærmende beplantning syd for bygningsmassen og derfor vil ensilageopbevaringsanlægget primært være synligt fra sydlige retninger.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er primært mindre, spredt bebyggelse. Der er få større gårdanlæg. Husdyrbruget på Terpagervej 3 er det største i området. Det vurderes, at etablering af ensilageopbevaringsanlægget på Terpagervej 3 ikke vil ændre ved bebyggelsesstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Området er i forvejen præget af større landbrugsbyggeri samt tekniske anlæg i form af veje, jernbane og vindmøller.

Ca. 275 m øst for bygningsmassen ligger Varde Hovedvej, der er den største færdselsåre i området (Korskro – Ribe). Vejen er hævet i forhold til det omgivende terræn, og der er god indsigt til gårdanlægget. Dog ikke ensilageopbevaringsanlægget mod syd.

Nord og vest for det ansøgte ligger Darumvej, der er en kommunevej mellem Bramming og Tjæreborg. Herfra er der også indsigt til gårdanlægget, men kun til den nordlige del af bygningsmassen.

Mellem Terpagervej 3 og Varde Hovedvej er der opsat to større vindmøller øst for gårdanlægget.

Nord for gårdanlægget gennemskæres landskabet af jernbanen. Afstanden er ca. 700 m til jernbanen fra gårdanlægget.

Det ansøgte byggeri vil pga. byggeriets placering og dimensioner være meget lidt synlig fra de stedlige veje i landskabet.

Kulturforhold

Nærmeste beskyttede sten- og jorddiger er beliggende ca. 50 m nord for det ansøgte ensilageopbevaringsanlæg og ca. 70 m mod syd, og vil ikke blive påvirket af det ansøgte byggeri.

Der verserer en sag om fjernelse og gennembrud af beskyttede diger på Terpagervej 3. Denne sag vurderes ikke at have betydning for nærværende projekt. Der er ingen øvrige kulturforhold i området, der har betydning for det ansøgte projekt.

Etablering af det ansøgte ensilageopbevaringsanlæg vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Landskabskarakterområdet er gennemgående robust, hvilket vil sige, at det ikke er sårbart overfor etablering af større tekniske anlæg, bebyggelse, skovrejsning eller etablering af læhegn, terrænregulering, sammenlægning af marker mv. dog med undtagelse af karakterområdets yderkanter.

Byggerier, tekniske anlæg og terrænreguleringer i umiddelbar nærhed til ådalene vil kunne have en væsentlig, negativ indvirkning på ådalens karakter. Derfor er det

væsentligt at tiltag på kanten af bakkeøen vurderes i forhold til deres indvirkning på ådalslandskabet.

Husdyrbruget på Terpagervej 3 er netop beliggende på kanten af bakkeøen ud til Sneum Ådal. Udvidelse af husdyrbruget med et ensilageopbevaringsanlæg i naturlig forlængelse af eksisterende anlæg mod syd vurderes ikke at påvirke ådalslandskabet i væsentlig grad pga. anlæggets begrænsede højde og synlighed i landskabet.

Konklusion

Det vurderes, at udbygningen af gårdanlægget i naturlig forlængelse af eksisterende anlæg mod syd ikke påvirker ådalslandskabet i væsentlig negativ grad pga. anlæggets begrænsede højde og ringe synlighed i landskabet

Anlægget vil kun i mindre grad være synligt i landskabet pga. den eksisterende afskærmende beplantning omkring husdyrbruget. Kun mod syd vil anlægget påvirke uden for lokalområdet.

Da ensilageopbevaringsanlægget er sammenhængende med ejendommens øvrige bygninger og fordi placering, arkitektur og farvevalg ikke kan tilpasses yderligere, bør der stilles krav om etablering af afskærmende beplantning mod syd og bevarelse af nuværende afskærmende beplantning omkring det øvrige gårdanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte byggeri på nedenstående vilkår kan etableres uden at de landskabelige værdier tilsidesættes.

Vilkår til ansøgte

- Der skal etableres 3 rækker afskærmende læhegn syd for det nye ensilage-siloanlæg, som angivet med grøn farve på kort 3.
- Eksisterende læhegn vest for bygningsmassen skal forstærkes med minimum 3 rækker træer og buske, som angivet med grøn farve på kort 3.
- De med gul farve anviste eksisterende hegn på kort 3 skal bevares.
- Alle hegn, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske. Hegnene skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af de nye bygninger.
- Såfremt der nedlægges hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion.
- Eksisterende punktbeplantning (blå streg på kort 4) langs med Terpagervej og øst om maskinhal skal bevares og om nødvendigt genplantes.
- De 3 rækker afskærmende beplantning syd for ensilageopbevaringsanlægget skal etableres senest den 31. december året efter etablering af ensilageopbevaringsanlægget.
- Såfremt den afskærmende beplantning ønskes placeret andet sted end vist på kort 3 skal placeringen inden plantning accepteres af Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune.

Kort 3: Læhegn/bevoksning omkring ejendommen

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

**Ansøgning om miljøgodkendelse
for**

Kvægholdet

Terpagervej 3

6740 Bramming

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Terpagervej 3
CVR-nummer	3425029
CHR-nummer	43059
Kommune	Esbjerg Kommune
Ejendomsnummer	5610309588
Matrikel-nr.	5c, Mulvad By, Bramming
Ansøger og ejer	Lerhøjgård I/S Terpagervej 3 6740 Bramming Mobil: 61756830 Mail:
Kontaktperson på miljø sagen:	Simon Lauridsen Mobil: 61756830 Mail:
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Terpagervej 8
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	230258
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Terpagervej 3. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde, samt etablering af ny ensilageplads på 1400 m².

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpå-virkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmo-
dellen på Terpagervej 3, 6740 Bramming. I samme forbindelse ønskes eksisterende
ensilageplads udevidet med 1400 m².

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor
mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produkti-
onen overholder dyrevelfærdsreglerne.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 850 m syd for Bramming som er den
nærmeste byzone i området. Der er ca. 1,4 km til Mulvad som er nærmeste sam-
lede bebyggelse. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 200 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig og samlet bebyggelse er overholdt. I for-
hold til byzone er lugt genekriterierne ikke overholdt. Lugtemissionerne fra staldene
ændres ikke og produktionsarealet udvides ikke, derfor gælder det at der kan di-
spenseres i henhold til den såkaldte 50 % regel, som betyder at hvis den vægtede
gennemsnitsafstand udgør minimum 50 % af geneafstanden, så kan kommunen
give dispensation. Det er en forudsætning at der i den forbindelse ikke sker en æn-
dring af lugt fra ejendommen, hvilket er gældende for denne ansøgning.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkør-
selsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til om-
kringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende
produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skøn-
nes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og have
det antal kreaturer anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værste tænkelige emissioner
af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav
om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniak-
fordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af
ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller
efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i
lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. OPLYSNINGER OM EJER OG EJERFORHOLD.....	36
FORORD.....	37
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	38
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	41
Tidligere godkendelser.....	41
Biaktiviteter	41
B.1 INDRETNING OG DRIFT AF ANLÆG MM.	41
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	42
B.2 ANLÆGSARBEJDER, BYGNINGSÆNDRINGER MM.	42
B.3 FORHOLD TIL ANDRE HUSDYRBRUG	43
B.4 BELIGGENHED OG OMGIVELSER	43
Landskabs og planmæssige forhold	44
B.5 AMMONIAKEMISSION	46
Natur	46
B.6 LUGTEMISSION.....	49
B.7 EMISSIONER OG GENEPÅVIRKNINGER	50
Støj.....	50
Rystelser	51
Lys.....	52
Fluer og skadedyr	52
Støv	53
Transport.....	53
Egenkontrol	55
Risici og håndtering.....	55
B.8 AFFALDSPRODUKTION OG RESSOURCEFORBRUG	56
Fast affald.....	57
Døde dyr	58
Spildevandsmængde	58
Energiforbrug	59
Vandforbrug.....	60
Reststoffer	60
Foder	60
B.9 VALG AF BAT.....	61
B.10 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER.....	61
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	61
E.1-A UDFORMNING, DIMENSIONER MM.....	62
E.1-B FORVENTEDE INDVIRKNING PÅ MILJØET	62
Vandmiljø	62
Natur	63
Naboer/lugt.....	63
E.1-C RISIKO FOR ULYKKER MM.	63

Risici og håndtering.....	63
Beskrivelse af risikominimering.....	64
E.1-D VÆSENTLIGE ALTERNATIVER.....	65
E.2 IKKE TEKNISK RESUME.....	65
E.3 KOMPETENTE EKSPERT.....	65
F.1-A HUSDYRBRUGETS PLACERING.....	65
F.1-B FYSISKE KARAKTERISTIKA.....	65
F.1-C ENERGIBEHOV OG FORBRUG.....	65
F.1-D RESTSTOFFER OG EMISSIONER.....	66
F.2 RIMELIGE ALTERNATIVER.....	66
F.3 REFERENCESCENARIE.....	66
F.4.....	66
F.5-A ANLÆGGELSE OG TILSTEDEVÆRELSE AF HUSDYRBRUGET.....	67
F.5-B BRUGEN AF NATURRESSOURCER.....	67
F.5-C EMISSION AF FORURENENDE STOFFER.....	67
F.5-D FAREN FOR SUNDHED, KULTURARV OG MILJØ.....	68
F.5-E KUMULATION.....	68
F.5-F INDVIRKNING PÅ KLIMAET.....	68
F.5-G ANVENDTE TEKNOLOGIER.....	68
F.6 METODER ELLER BEVISER.....	68
F.7 PÅTÆNKTE FORANSTALTNINGER.....	68
F.8 STØRRE ULYKKER OG KATASTROFER.....	68
F.9 IKKE TEKNISK RESUME.....	69
F.10 REFERENCELISTE.....	69
APPENDIX 1.....	70

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

Maj 2010 – Miljøgodkendelse

April 2015 – tillæg til godkendelse

Marts 2018 – tillæg til godkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med malkekøer. Produktionsarealet udgør samlet 7359 m² nettoareal til kreaturer. Alle stalde er indrettet med enten fast drænet gulv, sengestald med spalter eller dybstrøelse.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at opmåle staldene. Opmålingen er vedhæftet som bilag. Se Appendix 1 for yderligere udregninger.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Sti størrelse m ²	Sti antal	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Ny Kostald	Køer Fast drænet gulv			2345	2345	
Ny kostald del 2	Køer Sengestald med spalter			1879	1879	1879
Gl kostald	Køer Sengestald med spalter Dybstrøelse			1915 331	1915 331	1915 331
Kalvehytter	Kalve Dybstrøelse	1,98 6	100 2	210	210	210
Kalvestald	Dybstrøelse Sengestald med spalter			216	100 300	400
Hal til kalve	Kalve Dybstrøelse			463	463	-

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Eksisterende gyllebeholdere er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 18.200 m³. Opbevaringskapaciteten udgøres af 3 ejede beholdere med en samlet kapacitet på 9.700 m³ og lejede beholdere på 6000 m³ og kanaler på 2500 m³. De lejede beholdere er beliggende på Videbækvej 37. Hertil kommer at biogasanlægget står fordeling af 2-3000 m³. Det vurderes ud fra normtal at der produceres ca. 26.000 m³ gylle på ejendommen. Vurdering er foretaget med udgangspunkt i 900 køer og 300 årsopdræt (i dybstrøelse). Gyllebeholderne er overdækkede og derfor er der fra regnet regnvand på 3000 m³ i forhold til normtallene.

Omrøring af gylle foretages umiddelbart inden udbringningen. Der sker udbringning på græsarealerne efter hvert slet. Gyllen afhentes af biogasanlæg 3-4 gange om ugen, hvor der samtidigt leveres afgasset biomasse i gyllebeholderne.

Dybstrøelsesstalde tømmes efter behov. Der er ingen fast frekvens. Det er driftslederen der bestemmer hvornår staldene har brug for at blive tømt. Dybstrøelsen afsettes til biogasanlæg.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af kreaturer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der er søgt om etablering yderligere kapacitet til opbevaring af ensilage. Ensilagen bruges både på Terpager vej 3 og Terpagervej 8. Se punkt B.3 for beskrivelse af den driftsmæssige sammenhæng. Det er som udgangspunkt ikke muligt at adskille ensilageproduktionen i hvad der vedrører Terpagervej 8 og hvad der vedrører Terpagervej 3. I det der er en driftsmæssigt sammenhæng mellem ejendommene vurderes det er etableringen af yderligere ensilageplads er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af Terpagervej 3. På terpagervej 8 anvendes der hovedsageligt græsensilage, og derfor er det nuværende siloanlæg fyldt op med græsensilage når det er tid til ensilering af majs. Og da majsensilagen hovedsageligt anvendes på Terpagervej 3 er yderligere ensilageplads nødvendigt for at sikre en tilstrækkelig god kvalitet af ensilagen.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

En eksisterende ensilageplads ønskes udvidet med 1400 m² til opbevaring af ensilage.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Bedriften omfatter yderligere en ejendom med husdyrproduktion, Terpagervej 8. Ejendommene drives uafhængigt af hinanden, og der er ingen teknisk eller forureningsmæssig sammenhæng mellem ejendommene.

Der er driftsmæssig sammenhæng mellem ejendommene, da grovfoderet til produktionen på Terpagervej 8 opbevares på Terpagervej 3. Blanding af foder foregår ligeledes på Terpagervej 3.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	695 m	Bramming	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1247 m	Mulvad	50 m
Nabobeboelse	132 m	Darumvej 25	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
-------------	---------------	--------------	-------------------------	-------------

Enkelt vandindvindingsanlæg	25	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	3561	50 m	Ja	
Vandløb	296	15 m	Ja	
Dræn	-	15 m	Ja	
Sø	297	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	70	15 m	Ja	Ny ensilageplads
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	76	15 m	Ja	Ny ensilageplads
Naboskel	34	30 m	Ja	Ny ensilageplads

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	2961	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	3369	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	269	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt. Det er vurderet at ejendommen dermed ikke har en lokal påvirkning.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning	x	
Lavbundsareal		x
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer		x
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Klitfredning		x
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		x

jordbrugsområde

Jordbrugsområder skal primært anvendes til jordbrugserhverv.

Jordbrugsområder skal planlægges i landzone.

Redegørelse

Jordbrugsområder udgøres af de arealer i Esbjerg Kommune, hvor den primære anvendelse af arealerne er landbrug, skovbrug eller gartneri og, hvor det også i fremtiden forventes at være jordbrugserhvervene, der er dominerende.

Jordbrugserhvervene forvalter størstedelen af landarealet i kommunen. Landbruget er i den sammenhæng den største arealforvalter foran skovbrugs- og gartnerierhvervene. Hovedparten af landbrugsområderne anvendes til planteavl med etårige afgrøder samt husdyrproduktion.

Landbrugsdrift er den mest dominerende arealanvendelse og optager på nuværende tidspunkt cirka 68 % af kommunens areal samlede areal. I 2016 var der 565 husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold indenfor henholdsvis kvægbrug, svinebrug, pelsdyrfarme, fjerkræ og fårehold i Esbjerg Kommune. Et erhvervsmæssigt dyrehold er defineret ved at udgøre mindst tre dyreenheder. Desuden findes der, i Esbjerg Kommune, 269 ejendomme med hobbydyrehold på mellem 0,02 og 3 DE, hvor der holdes f.eks. høns, gæs, får, geder, strudse, hjorte, heste, m.m.

Esbjerg Kommune er karakteriseret ved at have mange kvægbrug. Således er 64% af de erhvervsmæssige dyrehold specialiseret indenfor kvægbrug. Der er også en betydelig minkproduktion med i alt 82 minkfarme i kommunen, svarende til knap 15% af de erhvervsmæssige dyrehold.

Den igangværende strukturudvikling i landbruget medfører i disse år en gradvis reduktion i antallet af landbrug samtidig med, at der er en tendens til, at landbrugene bliver større i både areal og produktionsenheder.

Der er få registrerede aktive erhvervsgartnerier i Esbjerg Kommune. Da erhvervsgartnerier har mulighed for at etablere sig indenfor jordbrugsområderne, er der ikke udlagt arealer specielt til gartnerier.

Vurdering

Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

Ny ensilageplads opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 8039 kg N/år, hvilket er et fald på 141 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 2224 kg/år i forhold 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende inden for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende uden for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	2	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 3 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,1	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3,4 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører

				en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,8	Op til 0,2	Nærmeste kategori 3 natur ligger syd for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,2 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig §3 natur		Op til 0,9	Op til 0,2	Nærmeste § 3 natur ligger syd for ejendommen i form af en eng. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,2 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø	X	X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er fundet for bilag IV-arter (spidssnudet frø) ligger i en afstand af ca. 1700 m vest for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,1 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder der ikke er yderligere registreringer i lokalområdet jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, og det er vurderet at udvidelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne og jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	23383	98059	23383	98059
Ansøgt drift	22813	95667	22813	95667
Forskell	-570	-2392	-570	-2392

Som angivet i tabellen er der en reduktion af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand	Vægtet afstand til bebyggelse	Genekriterie overholdt

			(m)	(m)	
Darumvej 25 (enkelt bolig)	1	Ny	205	218	Ja
Mulvadvej 34 (samlet bebyggelse)	0	Ny	593	1322	Ja
Bramming (byzone)	0	Ny	808	795	Nej

En allerede tilladt produktion kan have en lugt emission som betyder at lugtgnekriterierne til en af kategorierne ikke overholdes. Det gælder dog at såfremt afstanden til bebyggelsen er over 50 % af geneafstanden, så kan kommunen dispensere for geneafstandskravet, såfremt der ikke sker en øget påvirkning. I dette tilfælde gælder at afstanden til byzone ikke er overholdt, men afstanden er over 50 % af geneafstanden og dispensationen er derfor mulig. Dispensationen søges hermed

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger en anden produktionsejendom indenfor afstanden til enkelt bolig.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder ikke bekendtgørelsens lugtgnekrav, men 50 % reglen overholdes, og dermed vil der ikke være en øget belastning af området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkluder

Der kan forekomme støjkluder fra:

- Transport til og fra ejendommen
- Fodring
- Malkning

Driftsperiode for støjkluder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 6-18.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil.

Malkning foregår malkestald. Kompressor til malkeanlæg er placeret i teknikrum og er således afskærmet fra omgivelserne.

I forbindelse med ensilering vil der periodevis være risiko for transporter efter kl 18. Der ensileres græs 9 gange á to dage, starter i maj og slutter i oktober. Ensilering af majs midt oktober – 12 dage. I forbindelse med ensilering er der risiko for at der vil være transporter og støj fra ejendommen i tidsrummet 07-24

Foderblandingen i fuldfodervogn foretages inde i foderladen. Læsning af ensilage foregår naturligvis ved de forskellige ensilagepladser. Ved at blandingen af foder foregår indendøre reduceres støjgenerne mest muligt.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning ved at placere støjende maskiner i bygninger. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau	G-vægtet lydtryksniveau

		(10-160 Hz), dB	dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra de åbne stalde.

Lyset i staldene er tændt efter behov, og der er vågebelysning om natten.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes derfor ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder. Aflæsningen foregår dog indendøre og dermed afskærmet for omgivelserne.

Der er god afstand til nærmeste naboer, alle støvende aktiviteter ligger typisk syd og nord ejendommen, og dermed længere væk fra naboerne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse på færdsel på ikke befæstede veje være særligt fokus omkring ejendomme beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af ensilage	140	250
Tilskudsfoder	70	70
Afhentning af dyr	55	55
Afhentning af døde dyr	50	50
Halm	35	35

Mælk	365	365
Udbringning husdyrgødning - gylle	980	1040
Dybstrøelse	60	60
Biogasanlæg	725	725
Affald	56	56
Levering af olie	13	13
Transporter i alt	2549	2719

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Darumvej og Terpagervej. Langs med Terpagervej's nordlige udkørsel findes ikke andre beboelser. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: "*Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrug-loven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.*"

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og selvom der sker en stigning i antal transporter, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækningen på gyllebeholderne
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i rum i maskinhus. Der er fast gulv og ingen afløb fra rummet.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er 2 olietanke på ejendommen. Begge er placeret på fast gulv uden afløb.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse. Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Dansk olie-genbrug	-	250 l	13.02.08	06.01
Olietromle	Maskinhus	Dansk olie-genbrug	-	2	15.01.04	56.20
Blyakkumulato- rer	-	-	Kommunal modtagesta- tion	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagesta- tion	50	20.01.33	77.00

Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	HCS		2500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Container	HCS		500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Kommunal ordning	Kommunal modtagestation	200	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkt-handler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	HCS		Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads øst for nordlige ensilageplads.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflukket rum i maskinhuset. Pesticidrester afskaffes i henhold til instruktionerne på emballagen.

Oliekemikalier

Der er 2 indendørs olietank på ejendommen.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense-foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	4500 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

4500 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet afledes til nedsivning vest for ejendommen.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	600.000 kwh	600.000 kwh
Dieselolie	72.000 l	72.000 l

Elforbruget går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er forneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget forventes at ligge på normforbruget. Det vurderes således at energiforbruget er af en størrelsesorden der passer til ejendommens drift, og at der anvendes den mest energibesparende teknologi i forhold til belysning og ventilation.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug an- søgt
Årligt forbrug af drikkevand	25.000 m ³	26.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	4500 m ³	4500 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra normalt

Bedriften forsynes vand fra offentligt vandværk og egen boring. Der forventes mindre stigning i vandforbruget i forbindelse med godkendelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget forventes at være omkring normforbruget.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes indkøbt tilskudsfoder. Foderet leveres til foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Hovedbestanddelen af foderet er hjemmeavlet grovfoder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, så fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Esbjerg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Esbjerg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på stalde. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med faste drænedede gulve, sengestand med spalter eller dybstrøelse. Gylletanke er overdækket

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	7582	457	8039
Faktisk emission Kg N/år	7582	457	8039
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

Der anvendes overdækning af gyllebeholdere og fast drænet gulv for at reducere ammoniakfordampningen.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

		Grund- plan ca.	Byg- nings- højde ca.	Tag- hæld- ning	Bygningsmateria- ler/farver	Anvendelse
	Ny kostald	6037 m ²	10 m	20°	Hvid gardin, grå tag	Søer
	Gl kostald	3269 m ²	10 m	20°	Hvid gardin, hvid tag	Søer
	Kalvehytter	2000 m ²	2 m	20°	Hvide hytter	Smågrise
	Kalvestald	524 m ²	6 m	25°	Røde sten, grå tag	
	Hal til kalve	826	m ²	20°	Stålblader røde, grå tag	
	Gylletank	774 m ²	9 m	20°	Elementer og grå overdækning	Gylle
	Gylletank	971 m ²	9 m	20°	Elementer og grå overdækning	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men I Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier for så vidt angår samlet bebyggelse. I forhold til enkelt bolig og byzone overholdes 50 % reglen og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflukket rum uden afløb.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes 2 olietanke på ejendommen. De er begge placeret på fast gulv uden afløb.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

E.1-d Væsentlige alternativer

Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Det er vurderet ikke at være relevant at vurdere på alternative placeringer af den ansøgte ensilageplads. Pladsen er placeret i tilknytning til eksisterende ensilageplads, og som sådan er det vurderet at der ikke findes reelle alternativer til de ansøgte placeringer.

E.2 Ikke teknisk resume

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med særlige landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i alle stalde er med drænet fast gulv, spaltegulv eller dybstrøelse med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Gylletankene er overdækkede for at reducere ammoniakemissionen fra anlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

E.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering

Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika

Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug

Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner

Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer

Ejendommens placering og det forhold at eksisterende stalde ønskes anvendt i den fortsatte drift betyder at det er vurderet at der ikke findes rimelige alternativer til den ansøgte godkendelse. Eneste alternativ er er referencescenariet.

F.3 Referencescenarie

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. Der forventes derfor ingen udvikling i forhold til referencescenariet, således at påvirkningen af omgivelserne med ammoniak og lugtemissionen vil forblive det samme som allerede tilladte drift.

F.4

Generelt gælder for alle nedenstående forhold at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt at luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten

Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er oplyst i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe sårbarhederne i forhold til ammoniak overholdes vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima

Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagasserne kommer fra Danmark eller fra Polen.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør være gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab

Husdyrproduktionen er beliggende i et område uden særlige landskabelige værdier og uden kulturarv. Det vurderes derfor at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af disse forhold.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

I forbindelse med anlæggelsesfasen vil der lokalt være en påvirkning med støj og støv, men derudover vurderes anlægsfasen ikke at medføre en påvirkning af miljøet.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke næromgivelserne med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området. Særligt ikke taget i betragtning at overdækningen af gyllebeholdere og anvendelsen af gyllekøling reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Som en naturlig del af driften sker der en løbende monitorering af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7 Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø

I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation

Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet

Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretages i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier

Der anvendes fast drænet gulv i den del af staldene og overdækning af gylletanke for at reducere ammoniakfordampningerne fra ejendommen.

F.6 Metoder eller beviser

Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger

Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet hvordan der skal foretages opdæmninger. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

F.9 Ikke teknisk resumé

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

- Ammoniak
- Lugt
- Klimagasser
- Støv
- Støj
- Menneskers sundhed
- Naturressourcer
- Vibrationer
- Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkerne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion

Appendix 1

Ny kostald opmåling af produktionsareal

$$21,5 * 73 \text{ m} = 1570$$

$$17,5 * 73 \text{ m} = 1278$$

$$\text{I alt} = 2848$$

Nakkebomsarealer - 503 m²

M senge	Nakkebom	Areal fra-træk		Ny kostald
137,50	1,25	171,88		
112,50	2,40	270,00		
48,75	1,25	60,94		
			I alt	502,8125

Samlet areal – 2345 m²

Ny kostald del 2 – opmåling af produktionsareal

$$19,5 * 58 \text{ m} = 1131$$

$$19,5 * 59 \text{ m} = 1151$$

$$\text{I alt} = 2282$$

Nakkebomsarealer – 403 m²

M senge	Nakkebom	Areal fra-træk		Ny kostald 2
115,20	1,25	144,00		
88,80	1,70	150,96		
91,20	1,18	107,62		
			I alt	402,576

Samlet areal – 1879 m²

Gl. kostald – opmåling af produktionsareal

$$10,65 * 38 = 405$$

$$6 * 27,4 = 164$$

$$11,85 * 38 = 450$$

$$12,85 * 28,4 = 365$$

$$6 * 6 = 36$$

$$5,8 * 12,5 = 73$$

$$12,85 * 56 = 720$$

$$\text{I alt} = 2213$$

Nakkebomsareal – 298 m²

M senge	Nakkebom	Areal fra-træk
25,20	1	25,20

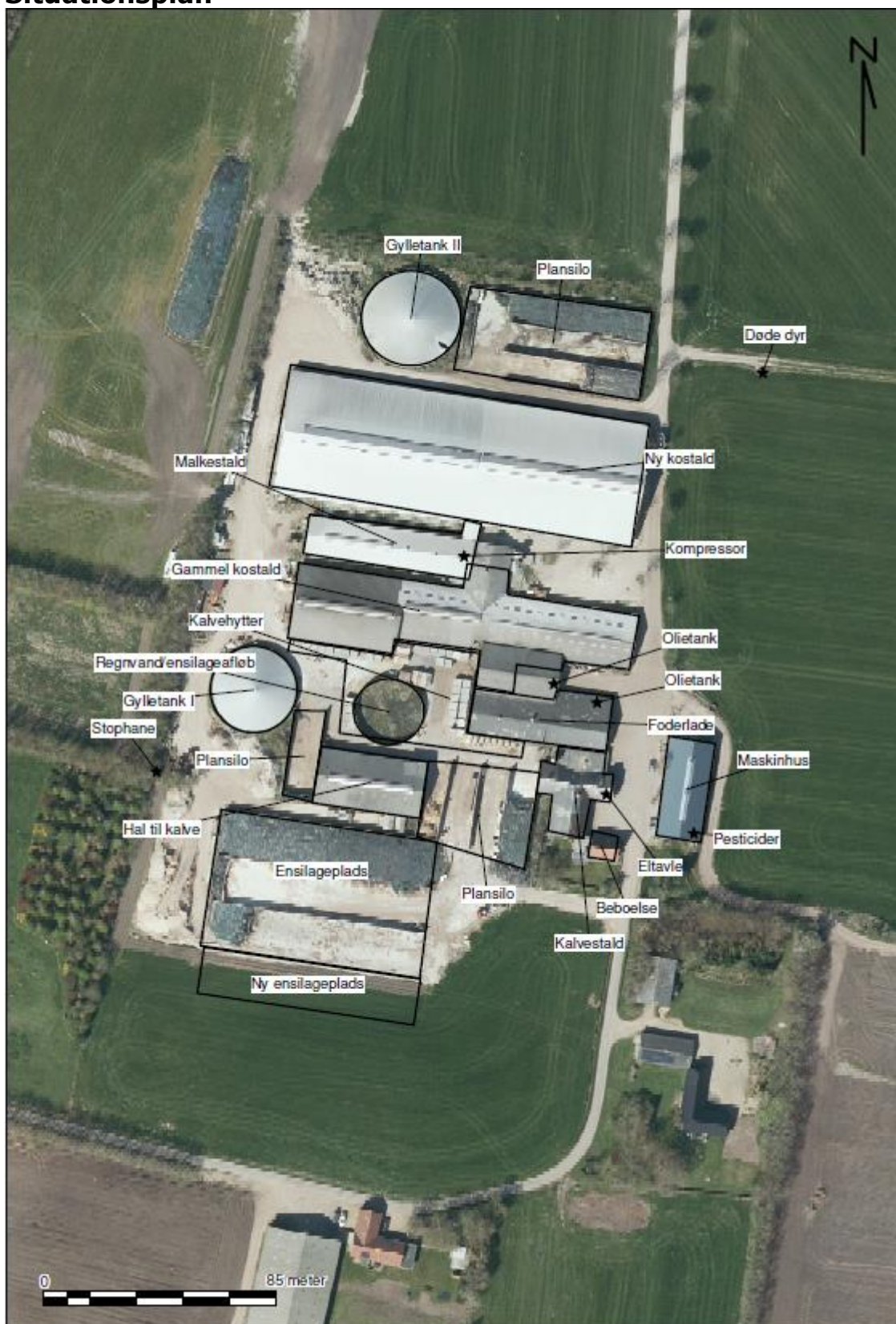
6,00	0,85	5,10	
49,20	1	49,20	
42,00	1	42,00	GI kostald
		I alt	121,5
45,60	0,95	43,32	
57,60	0,85	48,96	GI kostald
		I alt	92,28
37,50	1,25	46,88	
26,00	1,45	37,70	GI kostald
		I alt	84,575

Samlet sengebåseareal – 1915 m²

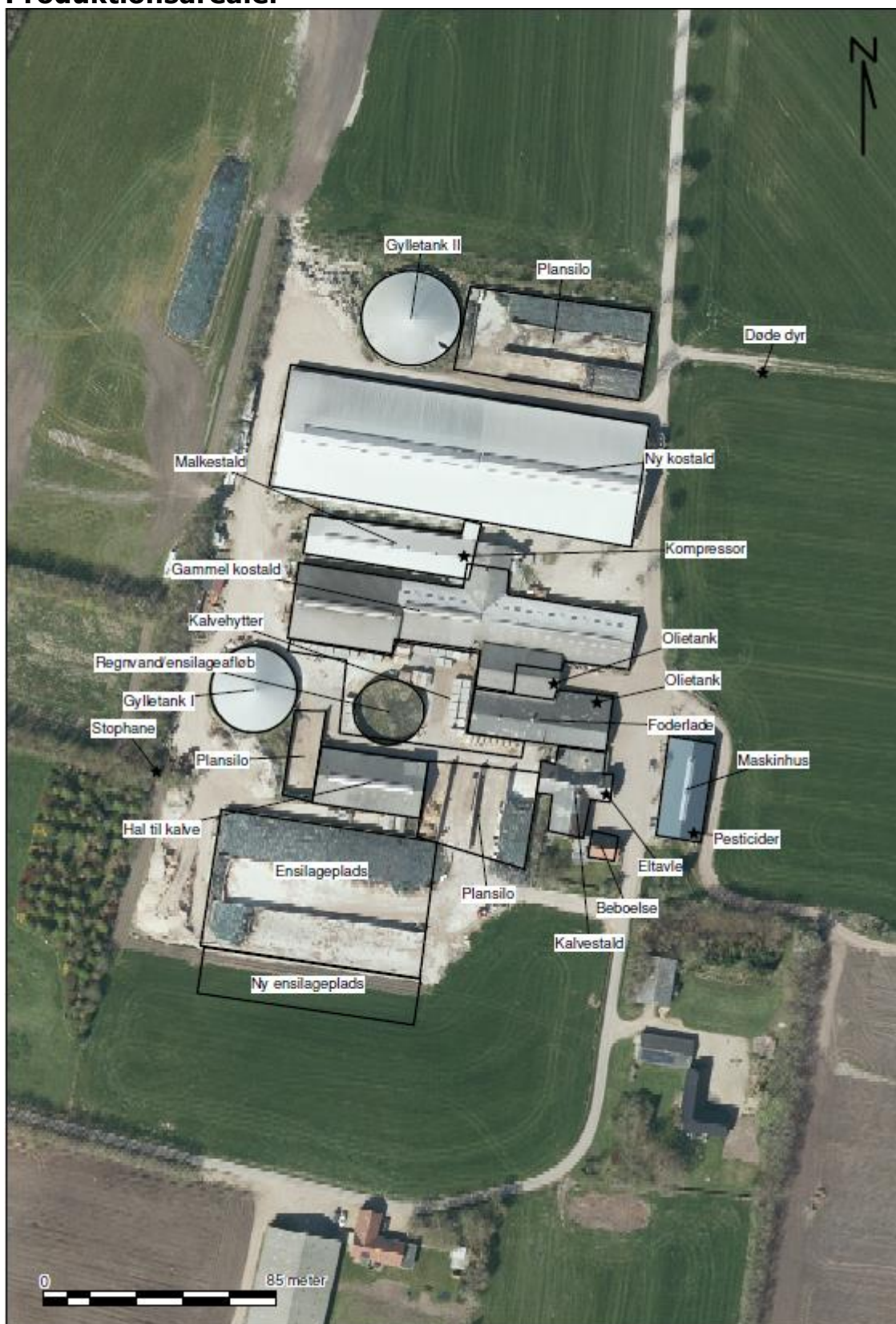
Dybstrøelse

3,1 * 24	= 75
Øvrig	= 256
I alt	= 331

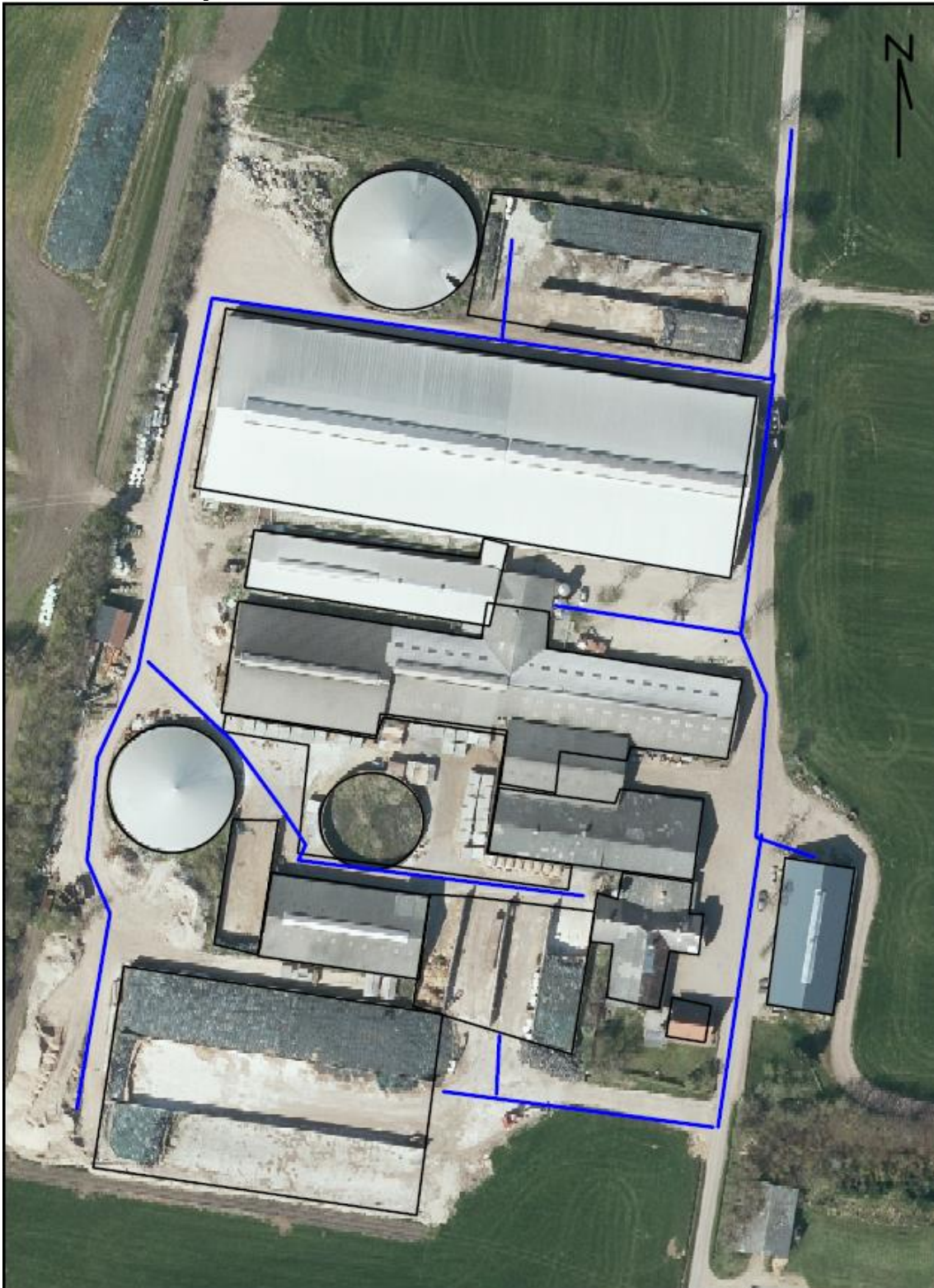
Situationsplan

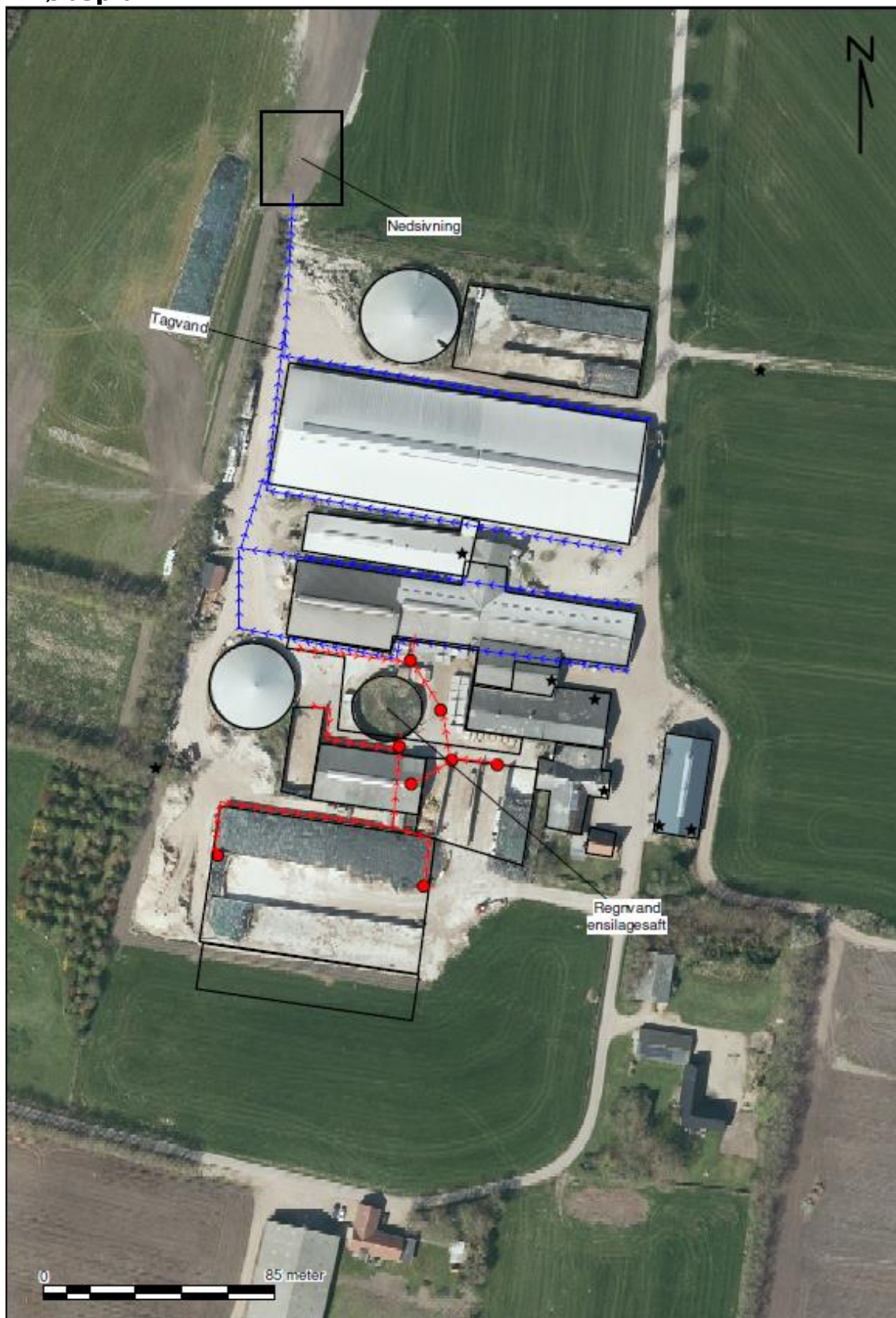
Produktionsarealer

Interne transporter

Afløbsplan

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk